

“Omdat vader zijn belangrijk is”

een project ter ondersteuning van de vaderrol in de Therapeutische Gemeenschap voor Dubbel Diagnose De Sleutel, een langdurig behandelprogramma voor drugverslaafden.

In een notendop: Ouderwerking verhoogt motivatie tijdens residentieel programma

Dankzij de ouderwerking en het installeren van een kindvriendelijke omgeving kunnen we verslaafde vaders beter motiveren om een langdurige behandeling te starten, verhogen we de kans om hen in het programma te houden en om positief af te ronden.

Kinderen moeten zich welkom voelen in onze afdeling. We willen dit ondermeer realiseren via de installatie van een kindvriendelijke onthaal- en bezoekeruimte.

Tijdens onze nieuwjaarsreceptie in 2009 hebben we dit uitgetest met zelf bij elkaar gezocht meubilair en speelgoed (in bruikleen) en dit had een positieve invloed op de sfeer.

Ouders-cliënten en hun familie (niet in het minst de kinderen zelf) vonden deze ruimte een grote meerwaarde. We wensen dit nu structureel te installeren. Het kindvriendelijker maken van onze setting wordt ook betracht via de uitbouw van een knutselhoek en de verdere uitbouw van onze tuin-annex kleine kinderboerderij (buiten dit project).

In ons programma kiezen we voor een integrale behandeling waar het 'ouder' zijn een belangrijk aspect van uitmaakt. Het creëren van een permanente kindvriendelijke omgeving zal de bestaande ouderwerking versterken. Het doel is om een hogere motivatie bij cliënten met kinderen te creëren om in het programma te stappen – de cliënt moet weten dat de relatie met zijn kind(eren) niet wordt opgeschort maar ondersteund, waardoor de drempel lager wordt. Eenmaal in het programma willen we de retentie verhogen: de kinderen zullen liever op bezoek komen, de overnachtingen worden comfortabeler en beter afgestemd waardoor de vader gestimuleerd en bevestigd wordt in zijn vader zijn. Door cliënten langer in het programma te houden, verhogen we ook de kansen op een positieve afronding en een volwaardige reïntegratie in de maatschappij.

Doelgroep(en)

De Therapeutische Gemeenschap voor Dubbel Diagnose (1) staat open voor mannen ouder dan 18 jaar. De capaciteit bedraagt maximaal 17 personen. Gemiddeld zijn een 30% van de cliënten ook ouder. Er bestaan weinig centra voor deze doelgroep die ook kinderen integreren in de aanpak. Onze TG wil daaraan tegemoet komen.

We vinden het belangrijk dat er een gezond evenwicht is bij de deelnemers (ouders en niet-ouders) en willen het aantal ouders in het programma verhogen. De uitwisseling van ervaringen tussen beide heeft immers een positief effect op hun behandeling. We willen tonen wat ouderschap kan teweegbrengen. We willen niet-ouders ook leren inzien wat het betekent om zaken op te geven voor kinderen, respect te tonen voor ouders, te helpen met de opvoeding.

Beoogde resultaten

-We willen dat potentiële cliënten en verwijzers ons kennen als een kindvriendelijke therapeutische gemeenschap.

-We willen komen tot een goede mix tussen ouders en niet-ouders omdat dit bevorderlijk is voor de integrale behandeling.

-We willen het ouderschap veel concreter in het programma integreren.

-We willen meer positieve uitstroom realiseren vanwege de verhoogde motivatie om dit langdurig therapeutisch programma positief af te ronden.

Meerwaarde voor de maatschappij en Sneeuwbaaleffect

Door ons als kindvriendelijke instelling te profileren zullen we de perceptie over drughulpverlening in het algemeen en van onze setting en programma in het bijzonder beïnvloeden. Vandaag is het voor doorverwijzers buiten de drughulpverlening (vb CAW, OCMW) niet duidelijk dat een behandelprogramma ook werkt met de kinderen van de cliënten en welke meerwaarde dit heeft voor het therapeutisch proces.

Het feit dat deze methodiek werkt, werkt ook inspirerend voor andere afdelingen en collega-hulpverleners bij andere instellingen. Binnen het eigen netwerk, zowel residentieel als ambulante, is er overdracht van knowhow rond het thema ouderwerking en opvoedingsondersteuning (met

onderbouw ook via onze afdeling preventie). Zo ontstaan er nu recent in steden initiatieven van onze dagcentra met inloopteams (opvoedingsondersteuning i.s.m. Kind & Gezin). Ook met onze partners, vb de vzw Beschut Wonen Zagan dat instaat voor onze nazorgmodule, werken we aan een meer kindvriendelijke omgeving.

Toekomst

We hebben reeds lang ouders in het TG-programma met een aangepaste ouderwerking (2). Kinderen mogen op bezoek komen, maar een echt kindvriendelijke (onthaal- en speel) ruimte is er niet. Ook om te overnachten is er niet echt aangepast meubilair. We werken voorlopig met een bijzetkinderbed. Om deze drempel voor nieuwe kandidaat ouders weg te nemen willen we hierin investeren.

Inhoudelijk is de ouderwerking een standaard onderdeel van ons programma. Op termijn wensen we deze te intensifiëren door onze familiewerking verder uit te bouwen.

Gent, 20 mei 2010

Griet Coghe
Afdelingshoofd
Therapeutische Gemeenschap voor Dubbel Diagnose 'De Sleutel'

(1) Dubbele diagnose slaat op een samengaan van enerzijds misbruik of afhankelijkheid aan illegale middelen, alcohol en medicatie, en anderzijds een ernstige psychiatrische stoornis, zoals angst- en stemmingsstoornissen, impulscontrole stoornissen, schizofrenie en andere psychotische stoornissen.

De behandeling in deze therapeutische gemeenschap (TG) gebeurt via een individueel gemoduleerd groepsprogramma waarbij gestreefd wordt naar een evenwicht tussen enerzijds confronterende, structurerende en anderzijds een ondersteunende, begrijpende aanpak. Binnen onze populatie behandelen we heel diverse pathologie, zoals depressies, psychosen, angststoornissen, borderline,

(2) Een vast onderdeel in de familiewerking binnen een TG-programma is de ouderschapsgroep en deze gaat hier om de twee weken door. Tijdens deze groepssessies staan de vaders stil bij wat "het ouder zijn" betekent of kan betekenen: hoe voed je een kind op, hoe geef je leiding, hoe geef je het goede voorbeeld. Maar ook: wat is het belang van warmte en tederheid brengen in de relatie met je kind en hoe pak je dit aan, hoe herstel of creëer je een goede band met je kind. En ook hoe toon je begrip voor je kind. Weet waar je kind mee bezig is, wat het graag doet, wat het goed of niet goed kan. Op die manier leren we hen m.a.w. ouder zijn. Tijdens deze ouderschapssessies worden ook de bezoeken voorbereid, ervaringen met de kinderen worden uitgewisseld met medebewoners.

Bijlage

Een getuigenis van een vader

"In het begin had ik zeer weinig contact met mijn dochter. 8 jaar was ze toen ik het programma in de Therapeutische Gemeenschap begon te volgen. In het begin van mijn programma hebben we elkaar heel hard moeten missen. Het was van nul beginnen. Op een nieuwe manier hebben we elkaar terug leren kennen. Ik was namelijk clean!"

Het is begonnen met een bezoek van een paar uren op zondag.

Ik zat toen in **eerste fase** binnen mijn programma. In het begin had ik veel last van schuldgevoelens, iets waarvan alle papa's last hebben.

Door erover te praten in de "oudergroep" heb ik deze een plaats gegeven!

En ondertussen ben ik langzaam de contacten gaan opdrijven.

Eerst een halve dag op bezoek, dan een ganse dag.

Zo ben ik ook op het schoolfeest geweest!

Mijn dochter was dolblij! En ik zo fier!

In juli van dat jaar is ze voor het eerst blijven slapen en zijn we ook uitstappen beginnen doen op zondag.

Toen ging er wel altijd een medebewoner mee

Ik zat dan in de **tweede fase** binnen het programma.

In september ben ik op oudercontact geweest op school om daar ook mijn rol als papa terug in te vullen.

Met de mama van P***** ben ik blijven overleggen om het beste voor onze dochter te doen.

Ik ben haar zeer dankbaar voor haar openheid en betrokkenheid!

Sinds februari komt P***** een volledig weekend naar de TG.

en ga ik met haar alleen op uitstap.

Ik zit nu in **derde fase**.

Op maandag haal ik mijn dochter van school.

Samen met haar doen we het huiswerk en dan breng ik ze naar de balletschool!

Het is een heel verschil met 18 maanden geleden.

Zondag ga ik meehelpen op het schoolfeest.

Ik ben heel blij dat ik er nu sta, en **clean!**

Nu begin ik de vruchten te plukken van mijn doorzetting in het programma

en mijn dochter ook!